

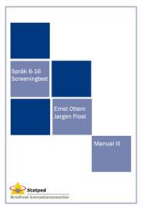

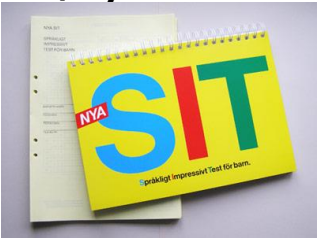

Grunnskole /videregående skole <ul style="list-style-type: none"> • Samtale med foresatte, skole og evt. eleven (også viktig underveis i prosessen) • Observasjon/intervju/ anamnese 			
Test / kartleggingsmateriell	Beskrivelse	Ansvar / hvem	Viktige hensyn.
Til bruk i skole før henvisning til PPT			
Intervjuskjema for det første møte med familien	Se vedlegg 1	Skole	Viktig å få med mest mulig anamnesticke opplysninger. <u>Bruk tolk.</u>
Skjema for registrering av elevopplysninger	Fylles ut av foreldre og lærer Se vedlegg 2	Skole	Utarbeidet for minoritets- språklige. <u>Bruk tolk.</u>
Vurdering av elevens norske språkferdigheter	Screening/sjekkliste som kan fylles ut av lærer. Se vedlegg 3	Skole	Utarbeidet for minoritetsspråk lige

<p>Veileder til læreplan i grunnleggende norsk – for språklige minoriteter</p> 	<p>Denne veiledningen er for lærere og skoler i forbindelse med bruk av læreplan i grunnleggende norsk for språklige minoriteter.</p> <p>http://www.udir.no/Upload/Brosjyrer/5/Veiledning_grunnleggende_norsk.pdf</p>	<p>Skole</p>	
<p>Kartleggingsmaterieill knyttet til læreplanen i grunnleggende norsk – for språklige minoriteter</p>	<p>Dette kartleggingsmateriellet består av tre deler. Del 1 er en språkbiografi som inneholder en beskrivelse av elevens samlede språkkompetanse. Del 2 er et kartleggingsverktøy som inneholder både nivåbeskrivelser og skjemaer som skal brukes for å dokumentere elevens norskspråklige ferdigheter på ulike områder. Del 3 er en språkmappe der elevenes språkkompetanse kan dokumenteres.</p> <p>Dette materiellet skal hjelpe skolen med å vurdere når eleven er i stand til å følge og ha utbytte av opplæringen etter læreplan i norsk, og skal fungere som en støtte for beslutning om overgang til denne læreplanen.</p> <p>http://www.udir.no/upload/Kartleggingsprover/UDIR_Kartleggingsmaterieill_bm_301007.pdf</p>	<p>Skole</p>	<p>Prosessverktøy for dynamisk kartlegging i skolen.</p> <p>Finnes digitalisert utgave av kartleggingsmateriellet; <i>Spindel</i>. Kontakt <i>Conexus</i> i Drammen for info.</p>
<p>Kartlegging av leseferdigheter på morsmål</p>	<p>Kartlegging av leseferdighet på 14 forskjellige morsmål. Prøver for 2.-5. trinn, elevhefter på hvert av disse trinnene. Laget etter samme modell som de nasjonale leseprøvene. (Lesesenteret Universitetet i Stavanger).</p> <p>http://www.hioa.no/Om-HiOA/NAFO/Kartlegging-av-leseferdighet</p>	<p>Skole</p>	

Kartleggingsmaterieell for nyankomne minoritetsspråklige ungdommer (12 morsmål)	Kartlegger faglige ferdigheter i engelsk, samfunnsfag, matematikk, naturfag, samt ferdigheter i å bruke PC. Gir også informasjon om personlige opplysninger, språkferdigheter, tidligere skolegang og ferdigheter, samt arbeidserfaring og ønsker om videre skolegang, http://www.hioa.no/Om-HiOA/NAFO/Grunnskole/	Skole	
FLORO – kognitive språk- og leserelaterte prøver	Prøver er ferdig utarbeidet på følgende språk: albansk, arabisk, engelsk, norsk, polsk, somali, thai og tyrkisk. Følgende språk er under utarbeiding: kurdisk sorani, litauisk, persisk, russisk, spansk og vietnamesisk. Prøver på karen og tigrinja er planlagt utarbeidet. http://nafo.hioa.no/fag/ppt/	Skole/ PPT	Spesialpedagoger og PP-rådgivere i samarbeid m/tospråklige lærere. Prøvene skal bli tilgjengelige på nettet for virksomheter der deltakerne er kurset og har fått kursbevis
TOSP – tospråklig prøve, normert for 3., 5., 7. trinn og 9. trinn. 20 språk.	Kan tas som gruppeprøve eller individuelt. Prøven kartlegger verbale ferdigheter i to språk. Den er ment som et pedagogisk verktøy som kan bidra til en mer effektiv planlegging og tilrettelegging av opplæring for elever fra språklige minoriteter. Prøven består av fem deler; informasjon og faktakunnskaper, ord- og begrepsforståelse, ting som hører sammen, ordgjenkjenning og leseferdighet. Bestilles: sunil.loona@hio.no	Skole/ VO	Anbefales brukt i gruppe/klasse med både minoritetsspråklige og norske for å få sammen - ligningsgrunnlag.

<p>20 spørsmål om språkferdigheter</p> 	<p>En rask og pålitelig screening av barn og unges språkferdigheter. Laget som en utfyllende kartlegging i tilknytning til Språk 6-16 og gir mer informasjon om den semantiske siden ved språket.</p> <p>http://www.statped.no</p>	<p>Skole og hjem</p>	<p>Screening som bør gjøres av den læreren som kjenner eleven best.</p>
<p>Språk 5-6</p> 	<p>Språk 5 - 6 er en screening test for språkvansker hos aldersgruppen 5 til 6 år. Screening er det første nivået i en utredningsprosess.</p> <p>http://www.statped.no</p>	<p>Skole/ PPT</p>	<p>Normert for norske barn, brukes med skjønn.</p>
 <p>Språk 6-16</p>	<p>Screeningtest for å avdekke mulige språkvansker. Er oversatt til flere språk av Bredtvet kompetansesenter, men oversettelsene er ikke gitt ut enda.</p> <p>http://www.statped.no</p>	<p>Skole</p>	<p>Normert for norske barn, brukes med skjønn.</p>
<p>KTI, 6 – 7 år <i>Kontrollert tegneiakttakelse</i></p>	<p>Er en kontrollert tegneiakttakelsestest med vekt på språk, begrep, motorikk med mer. Er en vurderings- og observasjonsform. Brukes for å avdekke barns kompetanse på forskjellige områder: Mengder former og figurer, hukommelse, konsentrasjon, rom og retningsoppfattelse. Den sier noe om å holde fast på en instruksjon – korttidsminne.</p>	<p>Skole</p>	<p>Språkavhengig. Kan brukes med tolk, måler da bl.a. ord og begrepsforståelse på morsmål.</p>

<p>TRAS – ny utgave (kartlegging norsk/morsmål i samarbeid med foreldre og barnehage)</p> 	<p>Tidlig registrering av språkvansker. Et observasjonsmaterieell for språk og språkutvikling hos barn i barnehagen.</p> <p>http://www.infovestforlag.no</p>	<p>Skole</p>	<p>Ny versjon med skjema uten aldersinndeling. Utarbeidet for minoritetsspråk like.</p>
<p>Overgangen fra Barnehage til Skole Observasjonsverktøyet OBS 5-8 år. Frost, Espenakk, Færeveag, Hagtvet og Horn</p>	<p>Overgang Barnehage Skole – observasjonsverktøy 5 – 8 år. Viderefører TRAS og konstruert som TRAS med 8 nye områder av betydning for barnets videre utvikling og læring i skolen.</p> <p>http://www.fylkesmannen.no/Overgang_barnehage-_skole_OBS-kort_z4NBq.pdf.file</p>	<p>Skole</p>	<p>Utarbeidet for norske barn. Må brukes med skjønn.</p>
<p>SIT/Nya SIT</p> 	<p>Grammatisk test som viser barns evne til å forstå språket. Anvendes for barn i 3-7 års alder. 46 bilder med spørsmål. Tid: 10-15 minutter.</p> <p>http://www.adlibris.com/no</p>	<p>skole/ PPT</p>	<p>Normert for svenske barn og oversatt til norsk. Kan gjerne brukes for minoritetsspråk like elever uten å skjele til normeringen</p>

<p>Ringerriksmaterialet</p> 	<p>Grunnleggende lese- og skriveferdigheter http://www.norli.no</p>	<p>Skole</p>	<p>Delprøver kan brukes for minoritetsspråklige</p>
<p>Arbeidsprøven</p>	<p>Grunnleggende lese- og skriveferdigheter http://www.statped.no</p>		<p>Delprøver gjenfortelling og ordmobilisering.</p>
<p>Setningsleseprøvene SL 40, SL 60, lærerveiledning</p> 	<p>Prøvene er laget for å kunne skaffe informasjon om elevenes lesenivå og leseutvikling. SL 60 brukes høst i 3. klasse. SL 40 brukes høst i 4. klasse. http://www.lesesenteret.no</p>	<p>Skole</p>	<p>Må brukes med skjønn i forhold til minoritetsspråklige.</p>
<p>Daglignorskprøven</p>	<p>En enkel prøve i norsk ordforståelse og kommunikasjon (for elever med norsk som andrespråk). Kan kjøpes gjennom: http://www.arbeidmedord.no</p>	<p>Skole</p>	

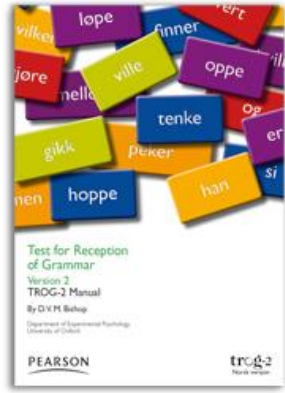

Veilederen - Basis	Kartlegger personers grunnleggende ferdigheter i fagene norsk, matematikk og samfunnskunnskap. Testen gir en omfattende vurdering av personens kunnskapsnivå og behov for tilpasset opplæring i forhold til samfunnsarenaene skole, arbeid og fritid. Testen benytter både tale, skrift og bilde. Som Rådgiveren gir Veilederen-FS anbefaling på opplæringsmetodikk og opplæringshjelpemidler, gjennom at man kan skrive ut en opplæringsplan tilpasset testresultatene. http://www.netped.no	Skole	Utarbeidet for minoritetsspråklige
Rådgiveren	En screeningtest. Testen kartlegger deltakernes ferdigheter på områdene rettskriving, lesehastighet, leseforståelse og ordforråd i norsk samt generell fagkompetanse i matematikk. I engelsk måles ferdighetene i rettskriving, ordforråd, grammatikk og leseforståelse. Målgruppe er i aldersområdet 10 år til voksne. http://netped.no/	Skole/ PPT	
Skjema 5-15 år	5-15 er et nordisk spørreskjema for kartlegging av vansker hos barn i alderen 5 til 15 år. Motorikk, oppmerksomhet, språk, læring og sosial fungering er blant de områdene som dekkes. Normeringen baserer seg på skjemaer fylt ut av foreldre. Resultatene må alltid ses i sammenheng med annen informasjon. http://www.5-15.org/pdf/515_nb-NO.pdf	Skole og hjem	Intervjuskjema som fylles ut i samarbeid med PPT (vurdere bruk av tolk). PPT skårer resultatet.

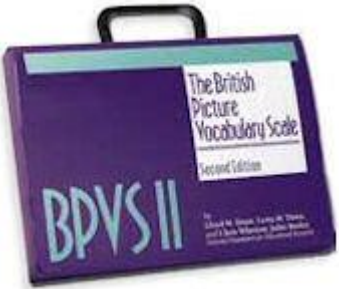

<p>Språkpermen (Arbeid med minoritetsspråklige elever i barneskolen, Stintapermen)</p>	<p>Hjelpemiddel for norsk2-lærer. Bestilling Stinta skole. sigrid.tveit@arendal.kommune.no</p>		<p>Fyldig perm med oppgaver og organisering av opplæring.</p>
<p>Carlsten</p> 	<p>Carlsten er en grov-kartleggingsprøve som måler lesehastighet og innholdsoppfattelse. Den inneholder også en setningsdiktat. Den er først og fremst beregnet som gruppeprøve. Den kan tas fra 1. klasse i grunnskolen tom. VG.1.</p> <p>http://www.cappelendammundervisning.no</p>	<p>Skole</p>	
<p>NLS – Norsk som læringspråk: Kartleggingsverktøy for minoritetsspråklige barn fra 1. – 4. trinn.</p> 	<p>NY! Ikke en generell språktest, men tar utgangspunkt i læreplanen. Ordene som testes ut, er ord som må kunne for å nå kompetansemålene 1. – 4. trinn. Kartlegger ordforståelse, begrepsdanning og grammatikk. Testen tar 30 minutter, er individuell, visualisert og stiller ikke krav til lese- skriveferdigheter.</p> <p>http://www.utdanningsetaten.oslo.kommune.no/article191148-9991.html</p>	<p>Skole</p>	<p>Testen er pilotert. Med testen følger også en råd- og tiltakspakke. Ikke utgitt, med unntak i Oslo kommune</p>

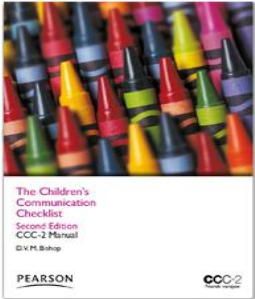
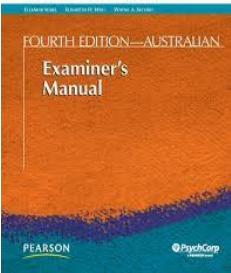

<p>Alle teller! Alder: Grunnskolen, 1. til 10.kl.</p> 	<p>Veilednings- og kartleggingsmateriale om misoppfatninger og misforståelser på området tall og tallforståelse.</p> <p>http://www.alleteller.no/</p>	<p>Skole</p>	
<p>Tegne- regneprøven Alder: 5. trinn.</p> 	<p>Matematikktest for 5. klassetrinn. Kan brukes som grunnlag for å vurdere hvordan elevene har oppfattet teksten i en matteoppgave, hvordan de organiserer informasjonen og hvordan de løser selve utregningen. Oppgavene går ut på at elevene skal løse tekstoppgaver ved hjelp av tegning.</p> <p>http://www.statped.no</p>	<p>Skole</p>	<p>Lastes gratis fra nett. Kan brukes både i full klasse, liten gruppe og individuelt.</p>
<p>M2-M9 prøver i matematikk</p>	<p>Standardiserte matteprøver som følger klassetrinnene.</p> <p>http://www.ppt-materiell.no</p>	<p>Skole</p>	<p>En del tekst må leses opp, forklares eller oversettes.</p>

<p>Bjørn Myhre: Matematikk-kartlegging</p> 	<p>Mappen inneholder kopieringsoriginaler av forord, veileder, prøve, fasit og visuell oversikt over svarene. Sirkelen, der lærere eller elever selv kan merke av de oppgaver som er riktig løst, gir et konkret, visuelt bilde på hva eleven kan i faget. I veiledningen foreslås dessuten ulike tilnæringsmåter til hvordan matematikkferdigheter kan kartlegges og økes.</p> <p>http://haugenbok.no</p>	<p>Skole</p>	<p>En del tekst må leses opp, forklares eller oversettes.</p>
<p>Olav Lunde: Oversiktskartlegging</p> 	<p>Boken inneholder detaljerte undervisningsforslag. Opplegget er spesielt rettet mot elever i 3.- 4. klasse (tidligere 2.- 3. klasse) som har behov for tilpasset undervisning, men det vil også være nyttig innen spesialundervisningen på ungdomstrinnet eller som et ledd i dynamisk kartlegging for minoritetsspråklige elever.</p> <p>http://www.infovestforlag.no</p>	<p>Skole</p>	

Språk- og matematikk-tester som tas av PPT

<p>Norsk fonemtest</p> 	<p>En språklydprøve som systematisk kartlegger de vanligste forenklingsprosessene i norsk språk/barns språklyder. http://www.cappelendammundervisning.no</p>	<p>PPT/ logoped</p>	
<p>TROG 2</p> 	<p>“Test for reception of grammar”. Kartlegger grammatisk forståelse. Undersøker den grammatiske forståelsen både med henhold til syntaks og morfologi. Finnes i norsk utgave. Standardisert for aldersgruppen 4-16 år. Tar 10 -20 min å administrere.</p> <p>Bestilles hos: http://www.pearsonassessment.no/no/produkter/klinisk-psykologi/motorikk/test-for-reception-of-grammar---2/</p>		<p>Erfaring viser at BPVS og TROG bør tas sammen.</p> <p>Skal ikke brukes alene ved diagnostisering</p>
<p>Reynell språktest</p> 	<p>Måler språkforståelsen og talespråk for barn 1 ½ år – 6 år. Kan også brukes opp til 4. klasse. http://www.haugenbok.no</p>	<p>PPT</p>	<p>OBS: Innebærer figurer av griser, kan virke støtende for muslimer. Bytt eventuelt ut grisene med kuer eller sauer.</p>

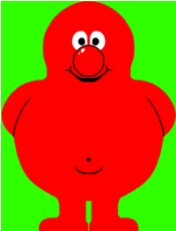

<p>BPVS (British Picture vocabulary). Alder: 3-16 år.</p> 	<p>BPVS II: Undersøker det reseptive ordforrådet, altså hvilke ord barnet forstår. Den norske utgaven er standardisert for aldersgruppen 3-16 år.</p> <p>Bestilles hos GL-assesement: http://shop.gl-assesement.co.uk/home.php</p> <p>Norske normer/noteringshefte kan kjøpes her: zhanna.saidenova@isp.uio.no tlf. 22854095.</p> <p>BPVS III er ikke standardisert på norsk. Ved bestilling er det viktig å merke seg dette.</p>	<p>PPT / skole</p>	<p>Ikke standardisert for minoritets-språklige. Brukes med kløkt for denne gruppen.</p> <p>NB: Test-situasjonen kan bidra til at barn presterer bedre enn de vanligvis gjør når de bruker språket i dagliglivets situasjoner.</p>
<p>PPVT-IV The Peabody Picture Vocabulary Test</p> 	<p>Test for vurdering av passivt/reseptivt ordforråd. 2 ½ år – 90 år. Amerikansk normering.</p> <p>http://www.pearsonassessments.no</p>	<p>PPT / skole</p>	

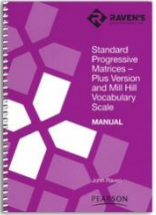

<p>CCC-2 (4-12 år) Utgitt av Pearson Assessment, Stockholm.</p> 	<p>Spørreskjema som tar 5-15 minutter å fyller ut. Formålet er å fange opp en sannsynlig språkvanske som bør henvises videre og identifiserer pragmatiske vansker hos barn med språk- og talevansker. Supplement med henhold til identifisering av barn som bør kartlegges nærmere for eventuelle vansker innen autismespekteret. Norsk utgave 2011. Skåringsprogram ligger på nett.</p> <p>http://www.pearsonassessment.no/no/Aktuelt/Nyheter/CCC-2-med-norske-normer/</p>	<p>PPT</p>	<p>NB: Må brukes med skjønn overfor minoritets-språklige elever.</p>
<p>CELF-4</p> 	<p>Individuell språktest. Avdekker språkvansker hos barn 5-13 år. Generelle språkferdigheter, reseptivt språk, ekspressivt språk, språklig innhold, språklig struktur, språklig hukommelse og arbeidsminne.</p> <p>http://www.pearsonassessments.no</p>	<p>PPT</p>	<p>Norsk versjon 2013</p>
<p>LOGOS</p> 	<p>Pc-basert lese- og skrive-test. Krever sertifisering</p> <p>http://www.logometrica.no</p>	<p>PPT</p>	<p>Viser til boka "Tidlig hjelp – ikke vent og se". av Kjersti Grøntvedt, utgitt av Logometrica</p>

<p>Aston Index (6-14 år)</p> 	<p>Standardisert på norsk. Prøven kartlegger sterke og svake sider på områder som er relevante for lesing og rettskriving; språk, auditiv persepsjon, auditivt minne, motorikk, lateralitet. Hensikten er å observere og vurdere lese-, skrive- og språkferdigheter hos barn og unge for å tilrettelegge opplæring i samarbeid med lærerne. Noen delprøver kan tas i gruppe. Prøven benyttes på trinn 2.</p> <p>http://www.ppt-materiell.no</p>	<p>PPT</p>	
<p>ITPA</p>	<p>Lese- og skrivetest</p> <p>http://www.ppt-materiell.no</p>	<p>PPT/ logoped</p>	
<p>Adler matematikk – screening</p>	<p>Forslag til undersøkelse av ulike matematikkvansker sett i lys av bakenforliggende kognitive prosesser som eleven kan ha vansker med. Finnes i tre utgaver: 9-11 år, 11-15 år og 15-17 år. Ikke normert og kan brukes dynamisk.</p> <p>http://www.kognitivtcentrum.se</p>	<p>PPT</p>	<p>Forutsetter at eleven kan litt norsk eller bruk av tolk.</p>
<p>LOC (tidligere kalt MS 4-8). Logiske operasjoner og konservasjon.</p> 	<p>Nonverbal test som kartlegger overgangen fra intuitiv til operasjonell tenkning vedrørende grunnleggende matematikkbegreper hos 4-8 åringer. Den er en normert og standardisert test basert på Piagets teori om kognitiv utvikling. Kan brukes på barn med skolefaglige eller sosiale vansker, og gir informasjon om nivået for logisk tenkning.</p> <p>http://www.statped.no</p>	<p>PPT</p>	
<p>Key Math 3 Diagnostic Assessment (DA)</p> 	<p>Gir mål på essensielle matematiske begreper og ferdigheter hos elever 4 år og 6 måneder - 21 år, 2008.</p> <p>http://www.pearsonassessments.no</p>	<p>PPT</p>	

Sosio-emosjonell kartlegging													
Elevens selvrapport	Intervju av elev. Kan gjennomføres uten ekspressivt språk http://www.ppt-materiell.no	Skole/ PPT	Bruk tolk hvis nødvendig										
ADD Brown	Screening av oppmerksomhetsvansker. Ved å fylle ut evalueringsskjemaet med råskårer og regne om til skalaskårer ved hjelp av tabellene, er det mulig å få fram en profil og et bilde av omfanget av evt. vansker. http://www.pearsonassessments.no	Skole/ PPT											
ASEBA (Achenbach System of Empirically Based Assessment) <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr><td style="background-color: #0056b3; color: white; text-align: center;">A</td><td>Achenbach</td></tr> <tr><td style="background-color: #0056b3; color: white; text-align: center;">S</td><td>System of</td></tr> <tr><td style="background-color: #0056b3; color: white; text-align: center;">E</td><td>Empirically</td></tr> <tr><td style="background-color: #0056b3; color: white; text-align: center;">B</td><td>Based</td></tr> <tr><td style="background-color: #0056b3; color: white; text-align: center;">A</td><td>Assessment</td></tr> </table>	A	Achenbach	S	System of	E	Empirically	B	Based	A	Assessment	Intervju-skjema for foresatte, lærer og elev http://www.aseba.org	PPT	Bruk tolk hvis nødvendig
A	Achenbach												
S	System of												
E	Empirically												
B	Based												
A	Assessment												
Nordisk skjema 5-15	Nordisk spørreskjema for kartlegging av vansker hos barn i alderen 5 til 15 år. Motorikk, oppmerksomhet, språk, læring og sosial fungering er blant de områdene som dekkes. Normeringen baserer seg på skjemaer fylt ut av flere tusen foreldre i hele Norden. Krever innlogging. Kan lastes gratis fra: http://www.5-15.org	PPT	Bruk tolk hvis nødvendig										

Kognitive tester som brukes av PPT

<p>KoPs Kognitivt Profil System</p> 	<p>KoPS er et databasert testsystem for å kartlegge kognitive styrker og svakheter, og innlærings teknikker hos 4 - 8 åringer. Godt supplement til materialet i TRAS og Språkpakken. Egner seg spesielt til å avdekke tidlige signaler på lese- og skrivevansker og gir forslag til forebyggende tiltak.</p> <p>http://www.normedia.no/kops</p>	<p>PPT</p>	<p>NB: Litt barnslig, men deler av testen kan brukes.</p>
<p>CAS-testen (Cognitive Assessment System). Alder: 5-18 år.</p> 	<p>Kognitiv test som har Lurias nevro psykologiske teori som basis. Testen viser kognitive prosesser, slik at barnas styrke eller vanske kommer til syne og kan ligge til grunn for tiltak. Krever sertifisering.</p> <p>http://www.pearsonassessments.no</p>	<p>PPT</p>	<p>CAS sies å være mindre kultur-avhengig enn WISC og egner seg derfor bedre for minoritets-språklige barn.</p>
<p>Leiter-R (Leiter International Performance Score – Revised) Gammel versjon kan også brukes. Alder: 2-21 år.</p> 	<p>Nonverbal kognitiv evnetest. Har også gode indikatorer på oppmerksomhet.</p> <p>http://www.pearsonassessments.no</p>	<p>PPT</p>	

<p>TONI-3. Alder: 6 - 89 år.</p> 	<p>Test av non-verbal intelligens. Særlig aktuell for flerspråklige, døve eller elever med spesifikke språkvansker.</p> <p>http://www.pearsonassessments.no</p>	<p>PPT</p>	
<p>Raven. Alder: 6-80 år</p> 	<p>Ikke-verbal kognitiv test på abstraksjonsevne. Består av abstrakte mønstre og figurer. Svært aktuell å benytte sammen Wais- IV, særlig når det er stor forskjell på verbaldel og utføringsdel.</p> <p>http://www.pearsonassessment.no/</p>	<p>PPT</p>	<p>Rask å gjennomføre ca. 15- 30 min. Benyttes ikke som eneste intelligenstest da den ikke måler språklige ferdigheter.</p>
<p>WISC-IV Wechsler Intelligence Scale for children. 4. utgave. Alder: 6-16 år.</p> 	<p>Kognitiv evnetest.</p> <p>http://www.pearsonassessments.no</p>	<p>PPT</p>	<p>NB: Kultur- og språkavhengig, må brukes med skjønn. Se også ulike tolkningsmodeller.</p>

Revidert desember 2013.